

איך עוברים על מידות

מידותיו הנעלות של הרב קוק ואיך העביר על מידותיו גם בניסיונות קשים

כתיבה | יאיר בן יעקב, רכז הדרכה תחום בנים, תנועת אריאל

שכבת גיל: כיתות ג' – ו'
משך זמן מומלץ: כ- 45 ד'

מטרה:

ללמוד מה הן מידות טובות שיבחר בהן האדם, ושלכבוד שלנו אסור לנהל אותנו.

פקדמה למדריך

הרב קוק היה ענק שבענקים, בתורה במוסר ובהשקפה האמונית הרחבה. אבל יותר מכל אדם גדול ככל שיהיה, נמדד במידותיו.

הרב קוק היה ידוע כמי ששם את כבוד התורה הרבה לפני כבודו ובתשומת הלב שהקדיש לכל אדם שפנה אליו. אנו רוצים להבין עד כמה יכול אדם ולא מלאך להעביר על מידותיו ולאיפה אנו צריכים לשאוף.

שאלה א – נבין את המושג

נפתח במתודה - נבקש מהקבוצה לספור יחד עד 20 לפי הכללים:

- בכל פעם חניך אחר אומר את הספר הבא.
- אסור לתכנן את סדר הסופרים.
- אסור ששניים יאמרו יחד את אותו מספר.

ברגע שהכללים לא נשמרים - מתחילים מהתחלה!!!

לאחר לא מעט ניסיונות כושלים נעצור.

שאל

- מדוע אנחנו לא מצליחים?
- נכוון אותם לתשובה שבגלל שכל אחד רוצה לומר מספר ואולי שני מספרים גם, הם מתנגשים כל הזמן.

נסביר את המושג 'להעביר על המידות' – להתגבר על הרצון המידי שלי בכבוד וגאווה ולהיות בצניעות מול אלוקים ואדם.

שאל ב – נסביר יגד אלוטק
נספר סיפור על הרב קוק

הרב קוק והקנאי

סיפר הרב הוטנר: על אחד הקנאים הקיצוניים, אשר פגע בצורה חמורה בכבודו של הרב, נתרגשה ובאה צרה גדולה. רק מכתב המלצה של הרב היה יכול לעזור לו. הוא התבייש לבא אל הרב ביום, והגיע אל הרב בשעת לילה מאוחרת. אולם, כמה מתלמידי הישיבה, שיושבים עד מאוחר בבית המדרש, ראו את האיש נכנס אל הרב ונרעשו למראה עיניהם.

כאשר ביררו את סיבת כניסתו אל הרב ואף נכחו כי הרב נענה מיד לבקשת אותו קנאי, רגזו מאוד בליבם. הם לא יכלו להשלים עם חסידותו המופרזת של הרב, אשר כדרכו גם במקרה הזה עבר על מידותיו, אולם כמובן לא יכלו להגיב. אבל מהם נודע הדבר לבני ביתו של הרב, ובהם הרבנית וכן אביו רבי שלמה זלמן, שלא היו מוכנים להבליג.

הרבנית טענה ואמרה: מדוע הרב מזלזל כל כך בכבוד עצמו. גם אביו של הרב הוסיף ואמר: אין הרב רשאי למחול על כבודו עד כדי כך, ויש לדבר גבול.

כשנסתיימו דברי התוכחה, השיב הרב בשקט ועם זאת בפסקנות: כיוון שישנם שמאשימים אותי שאני עושה מעשים מסוימים משום כבודי, ושאינני חס על כבוד שמים, לכן אני מצווה שכבוד עצמי לא יהיה חשוב בעיני כלל וכלל.

וסיים הרב הוטנר: תשובה זו הרעישה את ליבי! הרבה יראת שמים נוספה לי כששמעתי תשובה זו מפי הרב.

שאל

- מאיפה שאב הרב את הכוח כדי לעזור ליהודי שכל הזמן פוגע בו?
- איזו מידה הרב צריך כדי שיוכל לעבור על מידותיו בצורה כזו?

נסכפ

גדולתו של הרב קוק הייתה בענוותנותו והתייחס לעצמו כ'עבד לעם קדוש' וכך גם היה חותם את שמו בסוף מכתביו. ורק מי שיש לו ענווה כל כך גדולה, יכול לסלוח ברגע ולהיות אדם שלא נוקם ולא נוטר.

שאלה ג – גדלמה וסיכום

ענה נחזור למתודה ונבקש מהחניכים לספור שוב עד 20, אבל בענווה והקשבה ובלי הרצון של כל אחד להיות זה שאומר את המספרים.

○ מן הסתם יצליחו תוך מספר ניסיונות מועט.

נסכפ

שכשאנחנו עסוקים בכבודנו ובלהעמיד את עצמנו במרכז כל הזמן, אנחנו לא יכולים להתחבר למי שסביבנו ובעיקר עסוקים במאבק על מקומנו, וכמה שנדע ללמוד ממידותיו של הרב קוק שידע להיות בענווה מלאה מול כל אדם, ואפילו כזה שמעליב אותו – נדע להיות אנשים טובים יותר בשבילנו ובשביל הסביבה שלנו.

צריך אבל לשים לב שזוהי מידת חסידות, ולא לאפשר לאנשים לפגוע בנו במכוון!